

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

КОНЦЕПЦИЯ

ЗА

**ВЪВЕЖДАНЕ НА РЕЖИМ „КАСОВА ОТЧЕТНОСТ НА ДДС“ В НАЦИОНАЛНОТО
ДАНЪЧНО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО**

Концепцията за въвеждане на режим „Касова отчетност на ДДС“ в националното данъчно законодателство дефинира всички елементи, необходими за практическото реализиране на мярката. Концепцията включва: европейско законодателство, въвеждане на режим „Касова отчетност на ДДС“ в държави-членки на ЕС, проект на национален режим „Касова отчетност на ДДС“ и необходими законодателни промени за въвеждане на режима в българското законодателство.

1. ЦЕЛ

Въвеждането на режим „Касова отчетност на ДДС“ в националното данъчно законодателство, има за цел подпомагане на малките предприятия, които срещат затруднения при плащане на данък върху добавената стойност към бюджета, преди да са получили плащане по извършените от тях доставки на стоки и услуги от клиентите си.

Очаквани ползи от въвеждане на мярката:

- Намаляване на междуфирмената задлъжнялост;
- Подобряване на ликвидността на малките и средни предприятия;
- Намаляване на данъчните измами, при които се използват фиктивни доставчици и/или фиктивни сделки за неправомерно възстановяване на ДДС или за намаляване размера на дължимия данък за внасяне.

2. ЕВРОПЕЙСКО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

С Директива 2010/45/ЕС на Съвета от 13 юли 2010 година за изменение на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данък върху добавената стойност по отношение на правилата за фактуриране е въведена опция в ДДС директивата, съгласно която е предвидена възможност държавите-членки да могат да разрешат отчитането на ДДС по режим на касова отчетност, който позволява на доставчика да плати дължимия ДДС на компетентния орган при получаване на плащане за доставка и с който режим се установява неговото право на приспадане, когато той плаща за доставката. **Режимът не е задължителен.**

По отношение на определени категории лица държавите-членки могат да предвидят ДДС да е изискуем не по-късно от момента на получаването на плащането (чл. 66, буква б) на Директива 2006/112/ЕО). Едновременно с това е регламентирано, че при прилагане на този режим правото на приспадане за данъчно-задължените лица, които ще начисляват данък при получаването на плащането, се отлага до момента, в

който ДДС върху доставените стоки или услуги е платен на доставчика (чл. 167а, първи параграф на Директива 2006/112/ЕО).

Дефиниран е и обхватът на данъчно задължените лица, за които, в рамките на тяхната територия, държавите-членки могат да предвидят да се възползват от този незадължителен режим (режим „касова отчетност на ДДС“).

Предвиденият максимален праг, до който държавите-членки могат да въведат такъв режим, е годишен оборот на данъчно задължените лица до 500 000 евро или тяхната равностойност в национална валута. Този праг може да бъде повишен до 2 000 000 евро или равностойността им в национална валута единствено, след консултиране с Комитета по ДДС.

В обхвата на режима попадат данъчно задължени лица, които извършват доставки с място на изпълнение в страната.

3. ВЪВЕЖДАНЕ НА РЕЖИМ „КАСОВА ОТЧЕТНОСТ НА ДДС” В ДЪРЖАВИ -ЧЛЕНКИ НА ЕС

Режим „Касова отчетност на ДДС” е въведен в националните законодателства на 20 държави-членки на Европейския съюз.

Държава-членка	Въведен ли е режим за касова отчетност на ДДС?	Коментари
Австрия	Да	Режимът е задължителен за прилагане, когато са налице основанията за прилагането му. Прилага се само от лица, които упражняват свободна професия
Белгия	Не	
България	Не	
Великобритания	Да	Режимът е въведен преди въвеждане му на ниво ЕС и не е задължителен
Германия	Да	
Гърция	Не	
Дания	Не	
Естония	Да	Режимът е въведен преди въвеждането му на ниво ЕС и не е задължителен
Ирландия	Да	
Испания	Не	Испания планира да въведе режима от 1 януари 2014 г.
Италия	Да	
Кипър	Не	Кипър е в процес на приемане на

		режима.
Латвия	Да	
Литва	Да	Режимът се прилага само за земеделски производители
Люксембург	Да	
Малта	Да	
Полша	Да	
Португалия	Да	
Румъния	Да	Режимът е задължителен и се прилага от 1 януари 2013 г.
Словакия	Не	
Словения	Да	Режимът е въведен преди въвеждане му на ниво ЕС и не е задължителен
Унгария	Да	Режимът се прилага от 1 януари 2013 г.
Финландия	Да	Режимът се прилага частично
Франция	Да	Режимът се прилага само за услуги
Холандия	Да	По- либерален режим. Получателят по доставката има право на приспадане на данъчен кредит, преди плащането по доставката
Хърватия	Да	
Чехия	Не	
Швеция	Да	Режимът е въведен преди въвеждане му на ниво ЕС и не е задължителен

Във всички държави-членки въвели режим „Касова отчетност на ДДС”, режимът не е задължителен, с изключение на Румъния и Австрия.

Режим „Касова отчетност” е въведен от Великобритания, Естония, Словения и Швеция още преди промяната в Директива 2006/112/ЕО с Директива 2010/45/ЕС чрез общо искане на четирите държави за дерогация от чл.167а от ДДС Директивата.

Всяка държава-членка е въвела национални изисквания при прилагането на режим „Касова отчетност на ДДС” по отношение на оборот, доставки за които не се прилага режима, изпълнение на определени критерии, документиране на доставките, плащания по доставките, процедура по ползване на режима и други.

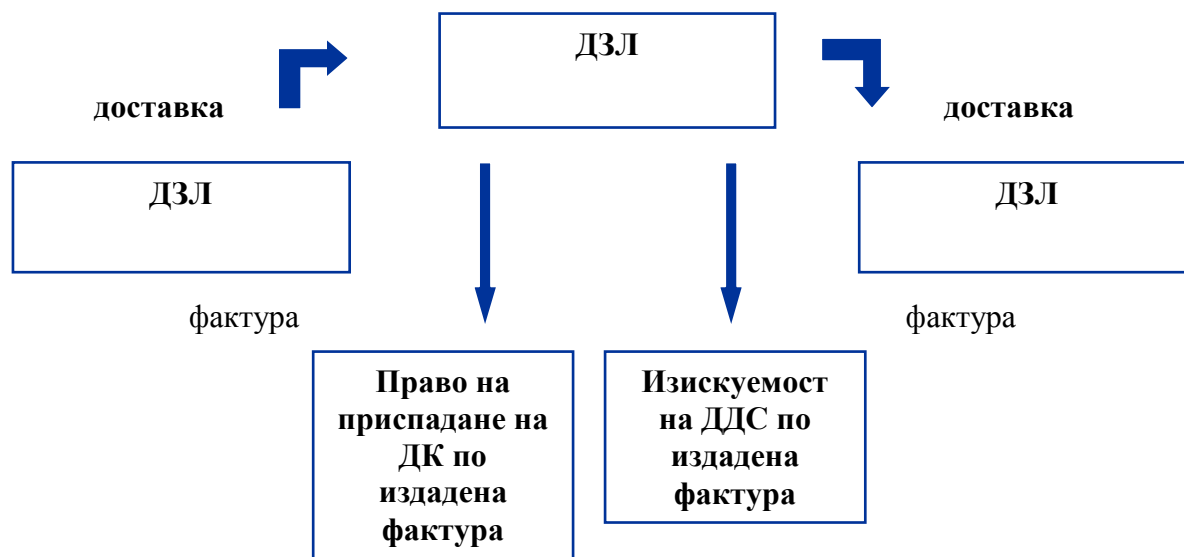
Прагове за прилагане на режим „Касова отчетност на ДДС“

Държава-членка	Праг за прилагане на режима в евро
Австрия	2 000 000
Белгия	N/A
България	N/A
Великобритания	1 600 000
Германия	500 000
Гърция	N/A
Дания	N/A
Естония	2 000 000
Ирландия	1 250 000
Испания	N/A
Италия	2 000 000
Кипър	N/A
Латвия	100 000
Литва	N/A
Люксембург	500 000
Малта	2 000 000
Полша	1 200 000
Португалия	500 000
Румъния	500 000
Словакия	N/A
Словения	400 000
Унгария	422 000
Финландия	N/A
Франция	N/A
Холандия	N/A
Хърватия	Няма въведен праг
Чехия	N/A
Швеция	350 000

4. СРАВНИТЕЛЕН АНАЛИЗ МЕЖДУ РЕЖИМ „СТАНДАРТНА ОТЧЕТНОСТ НА ДДС“ И РЕЖИМ „КАСОВА ОТЧЕТНОСТ НА ДДС“

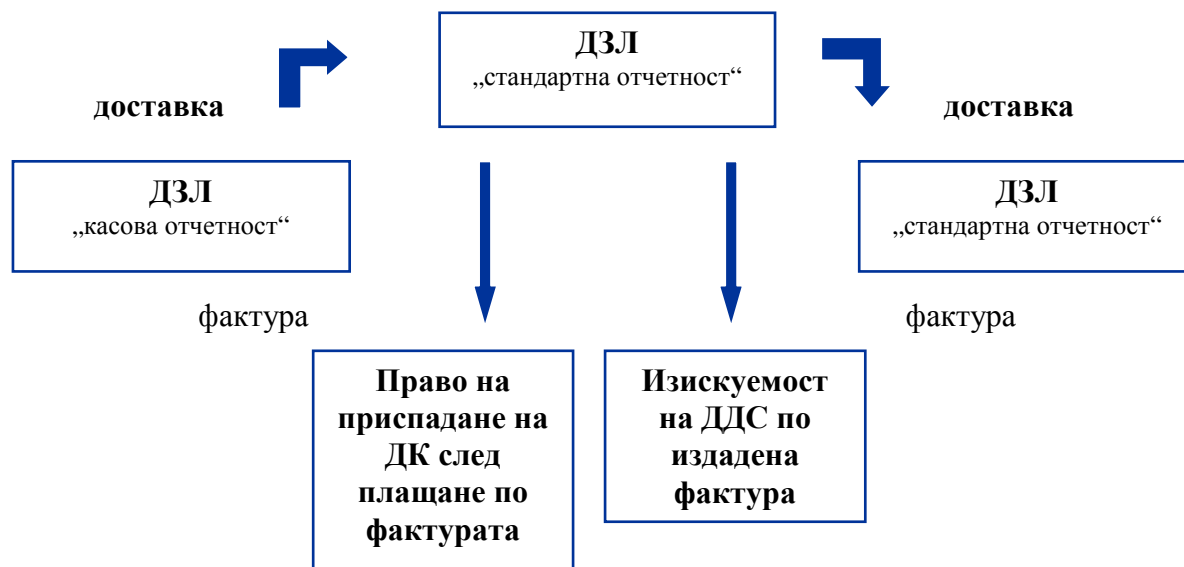
Режим „Стандартна отчетност на ДДС“ и режим „Касова отчетност на ДДС“ са илюстрирани със следните примери:

Режим „Стандартна отчетност на ДДС“

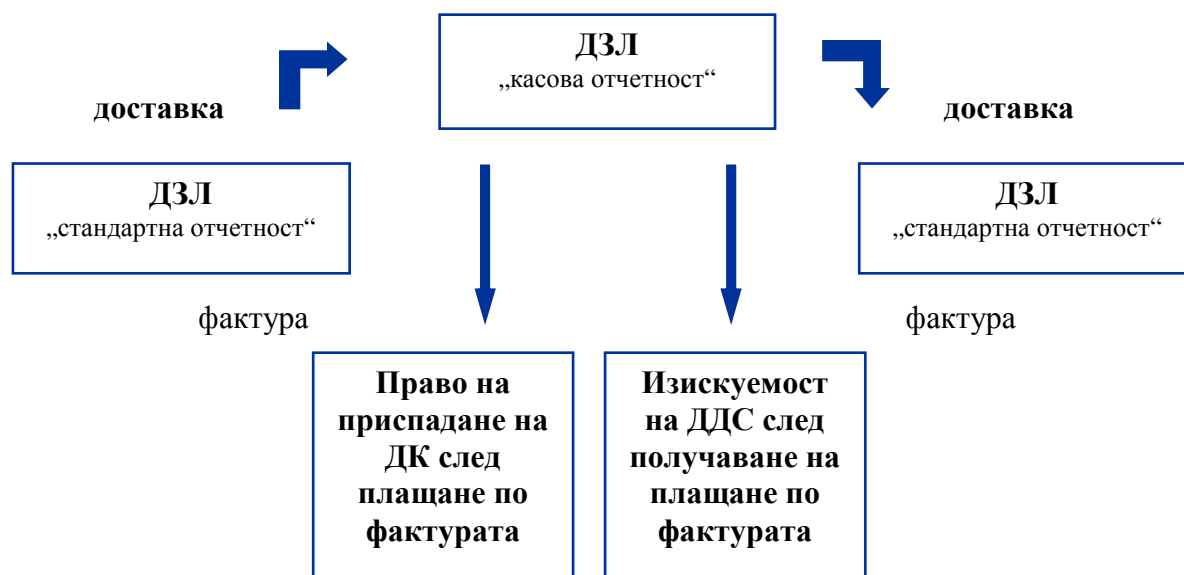

Режим „Касова отчетност на ДДС“

Пример 1

Пример 2

5. НАЦИОНАЛЕН РЕЖИМ „КАСОВА ОТЧЕТНОСТ НА ДДС“

5.1. Условия за ползване на режима

Режимът ще може да се прилага от лице, което отговаря едновременно на следните условия:

- е регистрирано по Закона за данък върху добавената стойност лице;
- е с облагаем оборот не повече от левовата равностойност на 500 000 евро за период не по-дълъг от последните 12 последователни месеци;
- лицето не е идентифицирано като рисково от органите по приходите на НАП;
- на лицето не е издаван ревизионен акт по реда на чл.177 от ЗДДС или чл.122 от ДОПК;
- лицето няма ликвидни и изискуеми публични задължения или при наличие на публични задължения, същите са обезпечени или за тях има издадено разрешение за отсрочване, разсрочване или неотложно плащане.

При прилагане на режим „Касова отчетност на ДДС“ плащанията по доставките ще се извършват само по банков път, включително чрез кредитен превод, директен дебит или наличен паричен превод, извършен чрез друг доставчик на платежна услуга по смисъла на Закона за платежните услуги и платежните системи, или чрез пощенски паричен превод, извършен чрез лицензиран пощенски оператор за извършване на пощенски парични преводи по смисъла на Закона за пощенските услуги.

5.2. Регистрация и deregистрация по режим „Касова отчетност на ДДС“

5.2.1. Регистрация по режим „Касова отчетност на ДДС“

Всяко лице, отговорящо на условията посочени в т.5.1 ще има право да се регистрира за режим „Касова отчетност на ДДС“. Регистрацията ще се извършва чрез подаване в компетентната териториална дирекция на НАП на заявление за регистрация по образец от лицето. Заявлението ще може да се подаде и по електронен път по реда на ДОПК.

За дата на регистрация ще се счита датата на връчване на акта за регистрация. В акта за регистрация ще бъде посочен първият данъчен период за който ще се прилага режим „Касова отчетност на ДДС“. Предвижда се това да бъде месецът следващ месеца, през който е връчен акта за регистрация. Едновременно с акта за регистрация на регистрираното лице ще се връчва и удостоверение за регистрация за режим „Касова отчетност на ДДС“.

5.2.2. Дерегистрация за режим „Касова отчетност на ДДС“

Прекратяването на дерегистрацията за режим „Касова отчетност на ДДС“ е процедура, въз основа на която след датата на дерегистрация лицето няма да има право да ползва режима.

Регистрацията за режима ще се прекратява:

- по инициатива на регистрираното лице, когато е налице основание за дерегистрация;
- по инициатива на органа по приходите.

5.3. Доставки в обхвата на режима

Режим „Касова отчетност на ДДС“ ще се прилага по отношение на всички доставки на стоки или услуги, с изключение на:

- внос на стоки;
- вътреобщностно придобиване на стоки;
- вътреобщностна доставка на стоки;
- освободени доставки;
- доставка, по която данъкът е изискуем от получателя (режим обратно начисляване на ДДС);
- доставка, по отношение на която се прилага специален ред на облагане;
- доставки към данъчно незадължени лица;
- доставка, по която получател е свързано лице.

5.4. Документиране на доставките

Лице, регистрирано по режим „Касова отчетност на ДДС“ ще документира доставките си по общия ред на Закона за данък върху добавената стойност.

За доставки в обхвата на режима, във фактурата документираща доставката на стока или услуга ще се включва на отделен ред текст „Касова отчетност на ДДС“. В случай, че във фактурата не е посочен текст „Касова отчетност на ДДС“ режимът по отношение на тази доставка няма да се прилага и данъка ще бъде изискуем съобразно общия ред на Закона за данък върху добавената стойност.

5.5. Изискуемост на данъка

За лице, регистрирано по режим „Касова отчетност на ДДС“ данъкът по доставки в обхвата на режима, ще бъде изискуем на датата на получаване на плащането по доставката (цялостно или частично плащане).

При получаване на частично плащане по доставка в обхвата на режима, размерът на изискуемият данък ще се определя по следната формула:

$$\text{ИДДС} = \text{ПС} \times \text{ДС} / (100 + \text{ДС})$$

където:

ИДДС е размер на изискуемия данък върху добавената стойност по доставката;

ПС е платената сума по доставката;

ДС е приложимата данъчна ставка.

Пример: Издадена фактура по доставка на стойност 360 лв., в това число ДДС 60 лв. Получено частично плащане по доставката в размер на 240 лв. Изискуемият данък по доставката е в размер на 40 лв. $(240 \times 20 / (100 + 20))$.

5.6. Право на приспадане на данъчен кредит

5.6.1. За лице, регистрирано по режим „Касова отчетност на ДДС“

Правото на приспадане на данъчен кредит за лице регистрирано по режим „Касова отчетност на ДДС“ по получени от него стоки или услуги (по доставки в обхвата на режима) ще възникне след извършване на цялостно или частично плащане от негова страна на доставчика.

При извършване на частично плащане към доставчика, лицето ще има право на приспадане на данъчен кредит в размер определен по следната формула:

$$\text{ДК} = \text{ПС} \times \text{ДС} / (100 + \text{ДС}),$$

където:

ДК е размер на данъка, който лицето може да приспадне като данъчен кредит;

ПС е платената сума по доставката;

ДС е приложимата данъчна ставка.

Пример: Издадена фактура на стойност 360 лв., в това число ДДС 60 лв. Извършено частично плащане по доставката в размер на 240 лв. Правото на приспадане на данъчен кредит по доставката е в размер на 40 лв. $(240 \times 20 / (100 + 20))$.

5.6.2. За лице, чиито доставчик на стоки или услуги е лице, регистрирано по режим „Касова отчетност на ДДС“

Правото на приспадане на данъчен кредит за лице, чиито доставчик е лице регистрирано по режим „Касова отчетност на ДДС“ по получени от него стоки или услуги (по доставки в обхвата на режима), ще възникне след извършване на цялостно или частично плащане от негова страна на доставчика, лице регистрирано по режим „Касова отчетност на ДДС“. При извършване на частично плащане към доставчика, лицето ще има право на приспадане на данъчен кредит в размер определен по следната формула:

$$\text{ДК} = \text{ПС} \times \text{ДС} / (100 + \text{ДС}),$$

където:

ДК е размер на данъка, който лицето може да приспадне като данъчен кредит;

ПС е платената сума по доставката;

ДС е приложимата данъчна ставка.

За всички останали доставки, по които доставчик не е лице, регистрирано по режим „Касова отчетност на ДДС“, както и за доставки извън обхвата на режима, лицето ще има право на приспадане на данъчен кредит по общия ред на Закона за данък върху добавената стойност.

6. ЗАКОНОДАТЕЛНИ ПРОМЕНИ

За реализиране на мярката за Режим „Касова отчетност на ДДС за малки предприятия“ ще бъдат изготвени предложения за промени в следните нормативни актове:

- Закон за данъка върху добавената стойност – в глава седма „Данъчен кредит“, глава осма „Начисляване на данъка“, глава единадесета „Документиране на доставките“, както и други разпоредби от закона свързани с въвеждането на специфичния ред за отчитане, начисляване и внасяне на данъка от малки и средни предприятия.
- Правилник за прилагане на Закона за данъка върху добавената стойност – технически изменения относно начина на деклариране на доставките от лицата ползващи режим „Касова отчетност на ДДС“.